

Marek Wagner
Univerzitní dům

Oponentní posudek

Místo

V roce 2014 naposledy zasedla Odborná pracovní skupina primátora pro zajištění revitalizace Staroměstského náměstí. Byl to zatím poslední pokus o debatu nad tématem dostavby Staroměstského náměstí. Od roku 1901, kdy došlo k demolici Krennova domu se na podobu přestavby, či později posléze i dostavby lokality vypsal několik architektonických soutěží. Poslední proběhla v roce 1987. Nikdy se však nedospělo k úplně jasnému výsledku natož k rozhodnutí dostavět Staroměstské náměstí.

V této době Václav Králíček pracoval na podkladech pro připravovanou architektonickou soutěž. Když mne před rokem zásoboval podklady k semestrální práci v A4 na UMPRUM, diskutovali jsme spolu o závěru, ke kterému v rámci studia lokality a návrhu na dostavbu Staroměstské radnice tehdy došel. K radnici se dostaví radniční sál z ruky (pravděpodobně) Petra Parláře*. Mezi takto dostavěnou radnicí a hmotou Krennova domu zůstává prázdné místo. Dostavuje se hmota Krennova domu jako solitér. Lze tedy přistoupit k řešení dostavby Staroměstského náměstí se zaměřením vyřešit pouze stopu Krennova domu. V tomto kontextu Marek v teoretické části shrnuje základní historický vývoj místa, a to hlavně s důrazem na existenci, funkčnost a výraz Krennova domu.

Stavební program

Téma pozice Karlovy university v centru místa a možného umístění další její budovy na Staroměstské náměstí rezonovalo již v několika předchozích studentských projektech**, se kterými jsem se setkal. Uvažovat tímto směrem považuji za správné. V Markově diplomové práci jsou součástí definování stavebního programu i různé reference realizovaných studentských domů, rezidencí pedagogů či učitelského bydlení. Chybí mi však autorova hlubší osobní analýza představy o tom, co tyto typologie dnes znamenají a jak by měly v současnosti vypadat. Komentář či reflexe současné společenské pozice nejen dnešních rektorů, profesorů, docentů a vysokoškolských pedagogů. Odpověď na otázku potřeby umístění residence rektorky KU na Staroměstské náměstí. Nemá rektorát dostatečné a reprezentativní prostory v nedalekém Karolínu rekonstruovaném Jaroslavem Frágnerem? Jaká je Markova představa o současném studentském domě, reprezentaci?

Návrh

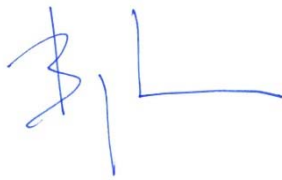
Návrh ve svém úvodu předkládá 3 varianty řešení. Není však zřejmé, jakým způsobem se úvahy nad těmito třemi variantami propsaly do finální podoby domu. Jediná kontinuita navrhování je čitelná ve výrazu domu. Ano pevný dům s přísným řádem na fasádě si na Staroměstském náměstí dokážu představit. Nicméně jeho geometrické tvarování půdorysné plochy je oproti stopě Krennova domu pozměněno. Do Pařížské ulice je navrženo nároží, které je komponováno na osu ulice. Vzbuzuje to ve mně jakýsi neklid. Nevím, jestli je to autorův záměr. Rozumím, že tím chce autor tok prostoru široké ulice distribuovat do obou směrů (Staroměstského náměstí a předprostoru kostela sv. Mikuláše). Otázka je, jestli tyto dva směry jsou rovnocenné. Vytvoření/obnovení uličky směrem ke kostelu Sv. Mikuláše je v pořádku. Vzniká tak pro staré město charakteristický kontrast úzkého, dlouhého prostoru versus širokého místa s dominantou. Z celkové situace však není zřetelné řešení dopravní situace/obslužnosti náměstí, a to hlavně v kontextu změny návaznosti Staroměstského náměstí na ulici Pařížskou.

Dispoziční vertikální uspořádání navrženého domu je srozumitelné. 1. – 3. NP studentský dům; 4. NP reprezentativní byty; 5. NP rezidence rektorky; 6. NP studentský dům, zázemí. Jedná se o poměrně tradiční řešení dispozic. Studentský dům je složen ze studoven (otevřených či uzavřených) a studentského klubu. Studovna v parteru je stupňovitá, avšak bez náznaku dalšího možného využití. Sál studentského klubu je o stejné velikosti jako studentský klub, bez možnosti prostorového variantního uspořádání, tedy proměny kapacitního využití. V rámci rektorského patra je další sál nazvaný reprezentační o podobné velikosti jako studentský klub. Nechci hodnotit detaily dispozičního řešení domu, ale obecně cítím současný studentský dům jako více otevřenou prostorovou strukturu, kterou si studenti umí obsadit a využít po svém. Prolnutí profesorského, rektorského života/prostoru se studentským životem/prostorem považuji v současnosti za výzvu. V návrhu je to jasně separované, tedy nepřináší změnu, či názor,

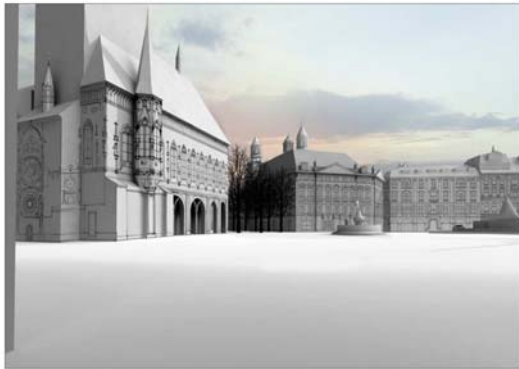
jak by to mohlo fungovat jinak. V dnešní době sdílení a otevřenosti v komunikaci si myslím, že by v rámci takového domu bylo namísto větší prolnutí, a hlavně sdílení prostor (například výše zmíněných sálů). V parteru mi chybí jasné sdělení, kde se do domu vchází (to není zřejmé ani z fasády) a jak je parter domu do okolí otevřen. Tedy jestli a jak se život uvnitř domu propisuje do parteru města, na náměstí či do ulic. Obecně v navrhování považuji za důležité, jak dům uvnitř funguje a jak se jeho vnitřní kvalita propisuje do jeho vnějšího výrazu. Za zásadnější však považuji vliv domu na své okolí. Jak místo, které obsadil, promění. Zda ho aktivuje, nebo je k němu pasivní. V tomto případě se mi zdá, že jde více o dům než o místo, protože jeho parter je velmi uzavřený a neotvírá se do okolí. Respektuji konzervativní přístup k řešení zvolené typologie. Jde ale o studentskou práci, a tak mi přijde škoda, že nedošlo k nějakému pokusu uspořádat zadání poněkud současněji či s vizí do budoucna. Dům může v kontextu místa vypadat tradičně, ale vnitřní struktura může být větším experimentem.

Navrhuji hodnocení 2

Prof. Mgr. Akad. Arch. Roman Brychta

*Rehabilitace prostoru Staroměstského náměstí a okolí. Koncepce dalšího postupu doporučená Pracovní skupinou primátora Hlavního města Prahy 2014_01_12

Objemová skica prostoru náměstí s fasádou radničního křídla s fasádou radního sálu z ruky (pravděpodobně) Petra Parléře a fasádami Krenova domu z ruky (zaručené) Kiliána Ignáce Dientzenhofera.

**Diplomová práce Ondřeje Synka na AVU „Karlova univerzita v Praze, její role možnosti rozvoje“. Semestrální práce v letním semestru 2021 na Umprum atelier Architektury 4...